

Sygn. akt I ACa 162/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 sierpnia 2022 r.

Sąd Apelacyjny w Gdańsku I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSA Małgorzata Zwierzyńska

po rozpoznaniu w dniu 1 sierpnia 2022 r. w Gdańsku

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) Bank Spółki Akcyjnej w W.

przeciwko M. A. i T. A.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanych

od wyroku Sądu Okręgowego w Gdańsku

z dnia 28 września 2021 r. sygn. akt I C 1937/20

uchyla zaskarżony wyrok, znosi postępowanie w sprawie i przekazuje sprawę Sądowi Okręgowemu w Gdańsku do ponownego rozpoznania pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego.

Na oryginale właściwy podpis.

Sygn. akt I ACa 162/22

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Gdańsku wyrokiem z dnia 28 września 2021 r. w sprawie z powództwa (...) Bank Spółki Akcyjnej w W. przeciwko M. A. i T. A. orzekł następująco:

1. zasądził od pozwanych solidarnie na rzecz powoda kwotę 109.290,52 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 11 sierpnia 2020 r. do dni zapłaty;
2. zasądził od pozwanych solidarnie na rzecz powoda kwotę 10.882 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania, w tym kwotę 5.1417 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Podstawę uwzględnienia powództwa stanowiło ustalenie przez Sąd Okręgowy, że powód skutecznie wypowiedział pozwany umowę kredytu, w związku z czym całość ich zobowiązania stała się wymagalna.

Pozwani wnieśli apelację od powyższego wyroku zarzucając naruszenie przepisów prawa procesowego i materialnego i wnosząc o zmianę wyroku poprzez jego uchylenie i oddalenie powództwa.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zaskarżony wyrok podlegał uchyleniu, w sprawie zaistniała bowiem nieważność postępowania z uwagi na brak umocowania pełnomocników strony powodowej.

Pozew został wniesiony przez adwokata K. K.; mimo że jako jeden z załączników do pozwu zostało wymienione pełnomocnictwo procesowe, to jednak nie zostało ono złożone wraz z pozwem. Również adnotacje na prezentacji biura podawczego Sądu Okręgowego nie zawierają wzmianki, aby wraz z pozwem zostało złożone pełnomocnictwo.

Pisma procesowe składał w imieniu powoda również radca prawny T. G. (pismo z dnia 16 marca 2021 r., z dnia 18 marca 2021 r.), powołując się na pełnomocnictwo złożone do akt sprawy, jednak taki dokument nie znajduje się w aktach i podobnie jak w przypadku pozwu - również na pismach z dnia 16 marca i 18 marca 2021 r. brak jest adnotacji biura podawczego, aby wraz z nimi zostało złożone pełnomocnictwo procesowe. Zawiadomienie o terminie rozprawy skierowane zostało do adwokata K. K., która w odpowiedzi na powyższe w piśmie z dnia 25 sierpnia 2021 r. wskazała swój adres mailowy do przeprowadzenia rozprawy odmiejscowionej, jednak również do tego jej pisma nie zostało załączone pełnomocnictwo. Mimo to Sąd Okręgowy po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 24 września 2021 r. wydał wyrok w dniu 28 września 2021 r.

Postępowanie toczące się z udziałem w charakterze pełnomocników procesowych osób, które wprawdzie mogły być pełnomocnikami, ale nie przedłożyły dokumentu pełnomocnictwa wykazującego umocowanie do występowania w imieniu strony i nie zostały wezwane do jego przedłożenia, a brak w postaci nienależytego umocowania nie został usunięty przed uprawomocnieniem się orzeczenia, jest dotknięte nieważnością w rozumieniu art. 379 pkt 2 k.p.c. (por. uchwały Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2009 r., III CZP 118/08, OSNC 2009, Nr 6, poz. 76 i z dnia 30 marca 2006 r., III CZP 14/06, OSNC 2006).

W rozpoznawanej sprawie brak należytego umocowania pełnomocnika wnioskodawcy mógł być usunięty potwierdzeniem przez wnioskodawcę dokonanych przez pełnomocnika czynności, w związku z czym Sąd Apelacyjny zobowiązał powoda do złożenia oświadczenia w tym przedmiocie zakreślając termin 21 dni, jednak powód nie zajął żadnego stanowiska (k. 196 -197).

Przepis art. 379 pkt 2 k.p.c. nakazuje uznać za nieważne postępowanie, w którym występował nienależycie umocowany pełnomocnik, bez względu na sposób jego działania i konsekwencje wynikające z tego faktu dla strony. Bez znaczenia jest zatem, czy skutkiem udziału rzekomego pełnomocnika było pozbawienie strony możliwości obrony jej praw, czy działania tej osoby okazały się tak skuteczne, że doprowadziły do wydania korzystnego dla uczestnika postępowania orzeczenia (por.m.in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 sierpnia 2007 r., V CZ 72/07, LEX nr 619685, z dnia 30 września 2020 r., IV CSK 643/8, LEX nr 3080025).

Nieważność postępowania przed sądem pierwszej instancji obliguje sąd drugiej instancji do uchylenia zaskarżonego wyroku. W takim wypadku jednocześnie następuje – przekazanie sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania oraz zniesienie postępowania w zakresie dotkniętym nieważnością (art. 386 § 2).

W tym stanie rzeczy Sąd Apelacyjny orzekł jak w sentencji wyroku.

SSA Małgorzata Zwierzyńska